

Kijev szándékosan élezi az ukrán–magyar viszonyt

[Mondik Márta](#) | 2018.08.12., 12:54 | [Nézőpont](#)

Mondik, Márta. Kijev szándékosan élezi az ukrán–magyar viszonyt // Kárpátalja.ma. – 2018. – 12/08: <https://karpatalja.ma/karpatalja/nezopont/kijev-szandekosan-elezi-az-ukran-magyar-viszonyt/>

Szerettük volna azt hinni, hogy nem fokozódhat tovább a feszültség Magyarország és Ukrajna között, Kijev azonban az elmúlt napokban egyértelmű jelét adta annak, hogy nem hagyott fel az ellenségkereséssel, a gyűlöletszítással, az ország lakosságának megtévesztésével.

Július 31-én az ukrán külügyminisztériumba kérték az ideiglenes ukrainai magyar ügyvivőt, hogy – amint a Jevropejszka Pravda írta a külügyi tárca augusztus 2-i tájékoztatása alapján – „határozott tiltakozásuknak adjanak hangot a hivatalos Budapest számos Ukrajnával kapcsolatos barátságtalan lépése miatt”. A tárcánál felhívták Pap László Csaba rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, magyar ügyvivő figyelmét, hogy Budapestnek fel kell hagynia a kétoldalú kapcsolatokra negatívan ható cselekedetekkel.

„Egyebek mellett hangsúlyozták, hogy elfogadhatatlanok Orbán Viktornak, Magyarország miniszterelnökének Ukrajna európai és euroatlanti integrációjával kapcsolatos legutóbbi kijelentései, amelyek lényegesen eltérnek az Európai Unió politikájától, és jelentős mértékben az agresszor ország megközelítéseit tükrözik” – közölték az ukrán tárcánál.

A magyar kormányfő július 28-án az erdélyi Tusnádfürdőn, a Bálványosi Szabadegyetemen és Diáktáborban tartott előadásában adott hangot kétségének Ukrajna európai uniós és NATO-tagsággal kapcsolatos törekvéseinek realitását illetően. A miniszterelnök szavai szerint, e törekvések útjában áll majd Oroszország vágya a régi rend visszaállítására – emlékeztetett a Jevropejszka Pravda.

A külügyminisztériumban egyben jegyzéket adtak át a bekéretett magyar diplomatának, amelyben hivatalos magyarázatot követeltek Magyarországnak azzal a döntésével kapcsolatban, hogy

létrehozza „a Kárpátalja megye fejlesztéséért és a Kárpát-medencei óvodafejlesztési programért felelős miniszteri biztos tisztségét”. A dokumentumban Kijev tiltakozik amiatt, „hogy a biztos hatáskörébe vonták Ukrajna szuverén területének egy részét”, azaz Kárpátalját.

„Bár az ukrán fél konstruktívan viszonyul a vitás kérdések megoldásához, Magyarország legutóbbi lépései arról tanúskodnak, hogy az együttműködés helyett a konfrontációt és az Ukrajna belügyeibe való közvetlen beavatkozást választják” – jelentették ki az ukrán külügyminisztériumban.

A magyar választ Menczer Tamás, a Külgazdasági és Külügyminisztérium tájékoztatásért és Magyarország nemzetközi megjelenítéséért felelős államtitkára tolmácsolta az MTI-nek kijelentve, hogy Ukrajna saját hibái miatt nem tud közeledni az Európai Unióhoz és a NATO-hoz, ehhez Magyarországnak semmi köze. Közölte: a magyar miniszterelnök a valóságról beszélt Tusnádfürdön, emiatt Ukrajna nem tehet szemrehányást Magyarországnak.

Nem Magyarország tett barátságtalan lépéseket Ukrajnával szemben, hanem fordítva, emlékeztetett. Nem Magyarországon, hanem Ukrajnában döntöttek olyan oktatási törvényről, amely ellehetetleníti a nemzeti kisebbségek anyanyelvi oktatását. Ukrajnában veszélyben vannak a kisebbségek már meglévő, szerzett jogai, ez azt jelenti, hogy Ukrajna szembemegy a nemzetközi kötelezettségvállalásaival, az EU–Ukrajna társulási megállapodással és a NATO-felkészülési tervvel – tette hozzá.

„Elvárjuk, hogy Ukrajna a nemzeti kisebbségektől elvett jogokat adja vissza, a jogfosztott állapotot szüntesse meg” – jelentette ki az államtitkár.

Kijevben egyértelműen más választ vártak Budapestről, mert másnap, augusztus 3-án Vaszil Bodnar külügyminiszter-helyettes a Jevropejszka Pravdának nyilatkozva kijelentette: ha Magyarország nem ad kielégítő magyarázatot az új kárpátaljai miniszteri biztosi tisztséget illetően, Ukrajna kész a kemény válaszra.

„Ha elmarad a reakció, amelyre számítunk, ha elmarad a kimerítő magyarázat és a megnevezés módosítása (a tisztségé – J. P.), Ukrajna kénytelen lesz keményen reagálni, nem zárva ki a beutazási tilalom lehetőségét sem” – jelezte Bodnar.

Az újabb ukrán kirohanásra ismét a vádakot visszautasító, határozott magyar válasz érkezett. A Miniszterelnökség emlékeztetett: Grezsa István majdnem három éven át dolgozott Szabolcs-

Szatmár-Bereg megye és Kárpátalja együttműködésének és összehangolt fejlesztési feladatainak kormányzati koordinációjáért felelős kormánybiztosként, új kinevezésével csak a titulus változott, a hozzá tartozó terület nem, tevékenysége semmilyen módon nem irányul Ukrajna ellen, sőt munkája nagyban hozzájárul ahhoz, hogy Ukrajna legnyugatibb megyéje és a szomszédos magyarországi régiók fejlődése összehangolt, világos célok mentén valósuljon meg.

A miniszterelnökségi közleményben hangsúlyozták: a több tucatnyi eddig sikeresen megvalósított program ugyanúgy gyarapítja az ukrán, mint a magyar közösséget. Példaként említhetjük a munkácsi megyei gyermekkórház tetőzetének újrafedését; a kanyarójárvány idején Kárpátaljára szállított nagy mennyiségű oltóanyagot; a 18 nem magyar, vesedialízisre szoruló, központi támogatás hiányában gyakorlatilag halálra ítélt kárpátaljai ember életének megmentését; továbbá olyan óvodák felújítását, ahová nemcsak magyar gyermekek járnak. Legutóbb Magyarország több tonna klórt adományozott Kárpátaljának azért, hogy az itt élő magyarok és ukránok tiszta ivóvizet ihassanak – emlékeztettek magyar részről.

Mindezek nem az ukrán belügyekbe történő beavatkozást, hanem a kárpátaljai magyarok és ukránok életminőségének javítását jelentik. Felháborító, hogy az ukrán külügyminisztérium ezeket az intézkedéseket semmibe véve annak a miniszteri biztosnak az Ukrajnából való kitiltásával fenyegetőzik, aki az elmúlt évek során a legtöbbet tette a területen élő magyarság és ukránság támogatása, valamint a két ország közötti jószomszédi viszony erősítése érdekében – közölte a Miniszterelnökség.

A nemzeti kisebbségek anyanyelvhasználati jogait szűkítő új oktatási törvény elfogadása miatt lassan egy éve tartó ukrán–magyar szembenállást egyre nagyobb méreteket öltő, időnként elképesztő vadhajtásokat produkáló félretájékoztatás kíséri Ukrajnában. Egy nyugat-ukrajnai tévécsatorna, a ZIK műsorában megszólaló közéleti szereplő például úgy vélte minap, hogy ami most történik, az „megelőző agresszió az ukrán területek ellen”. „Úgy tűnik, hogy Magyarországon a Megszállt Területek Minisztériumát készítik elő” – jelentette ki egyebek mellett Pavlo Haj-Nizsnik történész a miniszteri biztosi tisztség létrehozását kommentálva.

A Zakarpattya Online minapi írása szerint az ungvári magyar főkonzulátus munkatársai azzal, hogy július végén helyreállították Egán Ede megrongált emlékművét Ungvár mellett, vagyis az ismeretlenek által piros-feketére, az ukrán nacionalisták zászlajának színeire mázolt követ az eredeti piros-fehér-zöldre festették át, tulajdonképpen fokozták az ukrán–magyar szembenállást:

„A magyar diplomaták cselekedetei, akik »nem diplomatikusan« megengedték maguknak, hogy politikai demarsot hajtsanak végre Ukrajna szuverén területén, éles elutasítást váltottak ki a kárpátaljai ukránság hazafias beállítottságú szegmenséből. Hasonlóképpen, a fordított átfestés negatív fogadtatásra talált a kapcsolódó fotókat a Facebookon kommentáló magyarok körében. Ily módon, a provokatív cselekedeteknek köszönhetően, amelyekben aktívan részt vettek többek között a szomszédos ország diplomatái is, Kárpátalján fokozódott a szembenállás az ukrán és a magyar közösség között, a vidék magyarjai pedig, akiknek nemzeti érzéseit megérintették, még inkább Budapestről manipuláltakká váltak” – állítja az írás.

Alaposabban megvizsgálva az elmúlt napok eseményeit egyértelmű, hogy Ukrajna Orbán Viktor magyar kormányfő tusnádfürdői szavait és Grezsa István új tisztségét egyaránt ürügyül használja fel a két ország közötti feszültség fokozásához. A háttérben meghúzódó ukrán kormányzati szándékot nem nehéz felfedezni: igyekeznek ellehetetleníteni az oktatási törvény módosításáról, a kárpátaljai magyar oktatási rendszer jövőjéről folytatott további tárgyalásokat. Közelednek az elnök- és a parlamenti választások, ami jelentősen szűkíti Petro Porosenko elnök és a kormány mozgásterét. Valószínűleg nincs ínyükre teljesíteni még azokat a minimális vállalásokat sem, amelyekről – korábban legalábbis úgy tűnt – sikerült megállapodni Magyarországgal, illetve a kárpátaljai magyarsággal. Nyilvánvaló, hogy a jelenlegi hatalomnak már nincs elég szavazata a radikálisok kedvében járó, háborús hisztériakeltéstől hangos parlamentben ahhoz, hogy elfogadtassa az oktatási törvény nyelvi rendelkezéseinek bevezetését 2023-ig kitolódó, illetve a nem állami vagy önkormányzati fenntartású iskolákat a nyelvi rendelkezések hatálya alól kivonó törvényt módosító indítványokat. Ugyanakkor minden ez irányú próbálkozást a magyar „szeparatistáknak” tett engedményként magyaráznának politikai ellenfeleik, amit a szavazatvesztéssel tartanak egyenértékűnek a hatalmon lévők.

Az Ukrajna és Magyarország közötti legújabb üzenetváltás után viszont még jó ideig nem kerülhetnek szóba ismét a tárgyalások a magyar oktatás jövőjéről, miközben a magyarokat az ukrán nemzet ellenségeiként, magát pedig Ukrajna szuverenitásának hős védelmezőjeként tüntetheti fel a kijevi vezetés, amely külföldön Budapest „barátságtalan lépéseivel” indokolhatja, hogy még mindig nem teljesítették a Velencei Bizottság ajánlásait az oktatási törvénnyel kapcsolatban.

Csakhogy ezzel az álságos trükkel a kijevi vezetés azt is bizonyította, hogy nem áll szándékában, talán nem is képes megvédeni az ország kisebbségeit, nem kívánja, nem tudja biztosítani jogaikat. Jó lenne, ha ezt Ukrajna nyugati „barátai” is mielőbb észrevennék.

Az edzett arcbőr szerepe az ukrán diplomáciában

Szomorú, hogy céljaik eléréséhez olyan szálnalmas trükkökhöz folyamodnak az ukrán külügyminisztériumban, mint a magyar kormánybiztosi tisztség miatti műfelháborodás.

Egyfelől, a vásott kisiskolások is belepirulnának egy akkora füllentésbe, mint amikor az ukrán külügyi tárcánál felháborodottan úgy tesznek, mintha nem tudnák, hogy változott ugyan Grezsa István tisztségének megnevezése, feladatköre Kárpátalja vonatkozásában azonban nem. A diplomatáknak persze köztudottan edzett az arcbőrük.

Másfelől sokatmondó, hogy miközben Kijevben szórják az átkot Magyarországra, mert állítólag „a biztos hatáskörébe vonták Ukrajna szuverén területének egy részét”, Kurt Volker, az amerikai külügyminisztérium ukrán külömbízottja szabadon tárgyalhat Oroszország képviselőjével az ukránokról. Nem kellene mindjárt hadat üzeni Washingtonnak, amiért „különleges képviselőjük” hatáskörébe vonta gyakorlatilag egész Ukrajnát és annak jövőjét? Vagy ahhoz senkiben nincs elég spiritusz az ukrán fővárosban, hogy jegyzéket nyújtson át Marie Yovanovitch amerikai nagykövetnek? Igaz is, majd elfelejtetem: Washingtonnak több a pénze és a katonája, ráadásul Ukrajnában nem él az itteni hatalomnak és a nacionalistáknak kiszolgáltatót amerikai kisebbség...

És mit kezdünk Ukrajna Külügyminisztériumának Határon Túli Ukránság és Humanitárius Együttműködés Főosztályával? (Legalábbis a tárca honlapja szerint létezik az ukrán külügynek ilyen szervezeti egysége is.) Ez nem beavatkozás Magyarország belügyeibe? No, nem mintha Ukrajna számottevően támogatná határon túli kisebbségeit. Ennek inkább a fordítottja igaz, vagyis az ukrán kisebbségek támogatják lehetőségeikhez mérten az egyre mélyebbre süllyedő anyaországukat.

Éppen a napokban láhattunk erre egy kiváló példát. Az MTI vasárnap számolt be arról, hogy Csapon ünnepélyesen elbúcsúztatták Magyarországra indulásuk előtt a kelet-ukrajnai konfliktus által érintett azon gyermekek utolsó csoportját, akik egy héten át üdülhetnek a Velencei-tónál, valamint a vatikáni jutalomutazásban részesülő gyermekeket, akik részt vettek a Jóság Könyve nemzetközi projektben. A 120 gyermek és 15 kísérő indulása előtt Kuti László, az ungvári magyar főkonzulátus vezető konzulja elmondta: a magyarországi Ukrán Országos Önkormányzat meghívására idén nyáron öt csoportban mintegy 170, a kelet-ukrajnai konfliktusövezetben élő, valamint a terrorellenes műveletben részt vevőkhöz kötődő ukrán gyermek tölthetett-tölthet a Velencei-tó mellett egy-egy hetet. Az üdültetés költségeit a Külgazdasági és Külügyminisztérium biztosítja. A Jóság Könyve nemzetközi szociális projekt lezárásaként 85 ukrán gyermek utazott a

Vatikánba. A projekt, amelyet az Emberi Erőforrások Minisztériuma, Magyarország Kijevi Nagykövetsége és Ungvári Főkonzulátusa támogatott, Vaszil Visivanyuknak, Magyarország ivano-frankivszki tiszteletbeli konzuljának vezetésével valósult meg.

A tudósításból az is kiderült, hogy a gyermekek Pavlo Klimkin ukrán külügyminiszter kíséretében audiencia keretében találkoznak Ferenc pápával. Bizonyára most sokan gondolják úgy, hogy nagy arcátlanság volna, ha azok után, amit az ukrán kormányzat az utóbbi hetekben-hónapokban a magyarsággal szemben elkövetett, Klimkin oda merne állni népszerűséget hajhászni a gyerekek mellé. Gyanítom, mégis így lesz. Tudhatjuk, a diplomatáknak edzett az arcbőrük. Vigasztalásul csak ennyit: a jók feladata jót tenni és bízni a Mindenhatóban.